

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL EMBRIONO DONORYSTĖS PROGRAMOS PATVIRTINIMO
(NR. TAP-18-69 (5); TAIS NR. 18-412 (5))**

2019-03-21 Nr. NV-817

Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija.

Projekto tikslas: patvirtinti Embriono donorystės programą 2019-2028 m., kuria siekiama užtikrinti sklandų donuojamų embrionų donorystės procesą, siekiant sudaryti sąlygas susilaukti vaikų nevaisingoms poroms bei poroms, rizikuojančioms perduoti didelę negalią sukeliančią ligą.

Dabartinė situacija: Embrionų donorystė Lietuvoje iki 2018 m. buvo draudžiama. Įsigaliojus Pagalbinio apvaisinimo įstatymui nustatyti atvejai, kada donorystei yra naudojamas lytinių ląstelių banke laikomas embrionas, kurio asmenys yra atsisakę raštu. Embriono atsisakymas yra galimas ne anksčiau kaip praėjus dvejiems metams nuo pagalbinio apvaisinimo. Vyriausybė įpareigota parengti Embriono donorystės programą (Toliau – Programa), paskirti ją koordinuojančią valstybės instituciją ir nustatyti šios programos finansavimą valstybės lėšomis.

Projekto esmė: siūloma patvirtinti Programą bei numatyti, kad jos vykdytojui skiriamo finansavimo suma negali viršyti 500 tūkst. eurų per trejus kalendorinius metus. Programoje:

- Nurodyti uždaviniai, susiję su priemonių ir įrangos įsigijimu embrionų pervežimui ir saugojimui (diuarai, konteineriai, skystas azotas, kasetės ir kt.), specialistų kvalifikacijos tobulinimu, universitetų ligoninių infrastruktūros užtikrinimu, visuomenės informavimu.
- Pateikti tikslo ir uždavinių vertinimo kriterijai, pvz. į moters organizmą perkeltų embrionų ir gimusių vaikų skaičiaus santykis ne mažiau kaip 25 proc., įsigyta įrangos ir priemonių embrionų pervežimui bei saugojimui – 100 proc., kvalifikaciją tobulinusių specialistų skaičius – 40, sukurta ir išleista informacinė medžiaga – 10 tūkst. vnt., suorganizuota paskaitų apie donorystę – 60 ir kt.
- Nustatyta, kad programos įgyvendinimą koordinuos Nacionalinis transplantacijos biuras, o įgyvendins universiteto ligoninės (šiuo metu licenciją pagalbinio apvaisinimo paslaugai teikti turi tik Santaros klinikos). Programos vykdytojas kasmet turės teikti ataskaitas apie Programos įgyvendinimą (įskaitant valstybės biudžeto lėšų panaudojimą).

Programai įgyvendinti bus rengiami ir sveikatos apsaugos ministro tvirtinami veiksmų planai 2019-2023 m. ir 2024-2028 m.

Programos įgyvendinimui 2019 m. lėšos (38,77 tūkst. eurų) bus skiriamos iš sveikatos apsaugos ministerijai patvirtintų asignavimų. Lėšų poreikis 2020 m. – 70,11 tūkst. eurų, 2021 m. – 80,11 tūkst. eurų, 2022 m. – 80,11 tūkst. eurų, 2023 m. – 80,11 tūkst. eurų.

Derinimas: Projektas derintas su Finansų ministerija, Vilniaus universitetu, Lietuvos sveikatos mokslų universitetu, Konkurencijos taryba ir universiteto ligoninėmis. Projektas svarstytas 2019 m. kovo 19 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo ir socialinės politikos grupės ir Teisės grupės pastabas. Projektą svarstant 2019 m. kovo 20 d. Vyriausybės pasitarime pastabų ir pasiūlymų negauta.

Atitiktis Vyriausybės programai: Tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Viešojo valdymo ir socialinės politikos grupės vyriausioji patarėja

Eglė Neciunskienė